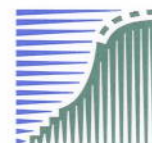

INGEKOMEN 18 MAART 2010

Herkon B.V.
E. van den Heuvel
Postbus 138
3370 AC HARDINXVELD-GIESSENDAM

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van 14 september 2009	uw kenmerk DBS/30064	ons kenmerk FF/75C/2009/0372. bes.afw.avk	datum 16 maart 2010
onderwerp Flora- en faunawet art. 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c		doorkiesnummer 0800 - 22 333 22	bijlagen

Geachte heer Van den Heuvel,

Naar aanleiding van uw verzoek van 17 september 2009 en de aanvullingen hierop van 23 november 2009, 18 januari 2010 en 11 februari 2010, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2009/0372 om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee. Ik kan u de gevraagde ontheffing niet verlenen, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat het toegestaan is de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in deze brief genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "Bestemmingsplan Schelluinen Oost" gelegen ten oosten van de kern Schelluinen en begrensd tussen de Nolweg, Kerkweg, Jan Snouckstraat en een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) in de gemeente Giessenlanden, met amersfoortcoördinaten X:123484.3757 en Y:428452.8452, één en ander zoals is weergegeven op de figuren 1 en 2 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet" van 9 september 2009. Het project bestaat uit de realisatie van een drietal bouwpercelen inclusief bijbehorende ontsluitingsweg. De werkzaamheden zullen bestaan uit het gedeeltelijk dempen van sloten, verwijderen van begroeiing en het vergraven van grasland. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de heikikker, rugstreepad, kleine modderkruiper en de platte schijfhoren.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
16 maart 2010	FF/75C/2009/0372	2

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De heikikker en de rugstreepdier zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet en zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De kleine modderkruiper is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder d, van de Flora- en faunawet. De platte schijfhoren is voornamelijk niet opgenomen in de gepubliceerde lijsten met beschermde soorten, maar omdat deze soort wel is opgenomen in Bijlage IV van de habitatrichtlijn, wordt deze soort in Nederland automatisch beschermd door de Flora- en faunawet.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9, 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren; te vervoeren en onder zich te hebben.

Afwijzing artikelen 9 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet

U heeft ontheffing aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover dit het vangen en vervoeren van de heikikker, rugstreepdier en de kleine modderkruiper betreft. U stelt voor om vóórafgaand aan de werkzaamheden de watergang af te dammen en de aanwezige vissen en amfibieën weg te vangen en te verplaatsen naar geschikt leefgebied binnen de populatiegrenzen van de betreffende soorten, en buiten de invloedszone van de werkzaamheden. Het afvangen van de vissen zal gebeuren met behulp van een groot schepnet waarbij ook de modderlaag wordt meegenomen, of door middel van elektrovisserij. U heeft hiervoor echter geen ontheffing nodig, omdat het niet de bedoeling is deze dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. De soorten mogen over kleine afstanden en binnen korte tijd verplaatst worden om ze te beschermen tegen nadelige gevolgen van uw project. De zorgplicht uit artikel 2 van de Flora- en faunawet is wel van toepassing. Bovenstaande mitigerende maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.

Functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats

De verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen gaat door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De vaste rust- en verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
16 maart 2010	FF/75C/2009/0372	3

Onder bepaalde omstandigheden kan het zelfs zo zijn dat aantasting van een - op zich zelf niet beschermd - gebied deze functionaliteit van de beschermde vaste rust- en verblijfplaats aantast en derhalve leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Heikikker en rugstreepad

De heikikker en de rugstreepad zijn in het plangebied aangetroffen. Beide soorten gebruiken het plangebied als voortplantings-, foerageer- en overwinteringsgebied. Door het vergraven van graslanden en het dempen van sloten worden vaste rust-verblijfplaatsen van de heikikker en de rugstreepad verstoord, beschadigd en vernield. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de heikikker en de rugstreepad te waarborgen, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Bij de planning van de werkzaamheden zal rekening gehouden worden met de seizoenactiviteiten van de heikikker en de rugstreepad, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplanting) te voorkomen. De voortplantingsperiode van de heikikker loopt globaal van half februari tot en met augustus. De voortplantingsperiode van de rugstreepad loopt globaal van april tot en met augustus. Afhankelijk van de weeromstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden zal worden bepaald door een deskundige¹ op het gebied van amfibieën.
- Sloten zullen tussen september en februari vanuit het westen naar het oosten worden gedempt om zo de dieren op te drijven.
- Er worden voldoende vluchtgelegenheden in zowel het landbiotoop als waterbiotoop opgehouden tijdens de werkzaamheden door zoveel mogelijk vanuit één richting te werken.
- Om verlies van habitat te mitigeren wordt rond het plangebied de kwaliteit van het habitat verbeterd door het natuurvriendelijk aanleggen van de oevers.
- Aan de oostzijde van het plangebied wordt een nieuwe waterpartij gegraven met een natuurvriendelijke oever en ondiepe zone. Dit leefgebied is vóór de aanvang van de werkzaamheden gereed en functioneel.
- Indien hoogopgaande begroeiingen verwijderd moeten worden, zullen hiervoor opnieuw beplantingen worden aangebracht in het plangebied.
- De graslanden worden niet vergraven wanneer de heikikker en de rugstreepad zich verplaatsen tussen het voortplantingswater en winterbiotoop, tussen augustus en november.

¹ Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
16 maart 2010	FF/75C/2009/0372	4

- Om de bouw niet te hinderen, worden schermen geplaatst om kolonisatie van de bouwterreinen te voorkomen.
- De toegangsweg zal worden begeleid door groenelementen, waardoor de heikikker en de rugstreeppad in staat zijn zich hierlangs te verplaatsen tussen de sloten en de hoogopgaande begroeiingen. Verder zullen geen wegen worden aangelegd tussen de verschillende bebouwingen.
- Alle bovenstaande mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van amfibieën.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen zullen in een ecologisch werkprotocol worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol zal op de locatie aanwezig zijn en onder betrokken werknemers bekend zijn. Werkzaamheden zullen conform dit protocol worden uitgevoerd.

De nieuw te realiseren watergang zal naar verwachting voldoen aan de eisen van beide soorten en het verlies aan een klein deel van het leefgebied kunnen opvangen. Het leefgebied dat door de werkzaamheden verdwijnt, wordt vóóraf vervangen en zal naar verwachting vanaf het moment dat de ingreep plaatsvindt van dezelfde kwaliteit en kwantiteit zijn als het leefgebied dat verdwijnt. Daarnaast is zeer aannemelijk dat de heikikker en de rugstreeppad het aangeboden alternatief direct na de ingreep in gebruik zullen nemen. Beide soorten komen in de omgeving van het plangebied redelijk algemeen voor. Hiernaast treedt door de geplande werkzaamheden geen versnippering van de populaties op. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de heikikker en de rugstreeppad komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Kleine modderkruiper

De kleine modderkruiper is in het plangebied aangetroffen. Door het vergraven en dempen van sloten worden vaste rust- en verblijfplaatsen van de kleine modderkruiper verstoord, beschadigd en vernield. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de kleine modderkruiper te waarborgen, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Bij de planning van de werkzaamheden zal rekening gehouden worden met de seizoenactiviteiten van de kleine modderkruiper, om verstoring in de meest kwetsbare periode (voortplanting) te voorkomen. De voortplantingsperiode van de kleine modderkruiper loopt globaal van maart tot en met augustus. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden zal worden bepaald door een deskundige¹ op het gebied van vissen.
- Sloten zullen tussen september en februari vanuit het westen naar het oosten worden gedempt om zo de dieren op te drijven.
- Er worden voldoende vluchtgelegenheden in het waterbiotoop opengehouden tijdens de werkzaamheden door zoveel mogelijk vanuit één richting te werken.
- Rond het plangebied zal de kwaliteit van het habitat verbeterd worden door het natuurvriendelijk aanleggen van de oevers.
- Aan de oostzijde van het plangebied wordt een nieuwe waterpartij gegraven met een natuurvriendelijke oever en ondiepe zone. Dit leefgebied is vóór de aanvang van de werkzaamheden gereed en functioneel.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
16 maart 2010	FF/75C/2009/0372	5

- Alle bovenstaande mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vissen.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen zullen in een ecologisch werkprotocol worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol zal op de locatie aanwezig zijn en onder betrokken werknemers bekend zijn. Werkzaamheden zullen conform dit protocol worden uitgevoerd.

Door de realisatie van een nieuwe watergang in het oosten van het plangebied zal het leefgebied dat door de werkzaamheden verdwijnt, vóóraf worden vervangen en zal naar verwachting vanaf het moment dat de ingreep plaatsvindt van dezelfde kwaliteit en kwantiteit zijn als datgene dat verdwijnt. De kleine modderkruiper komt in de omgeving van het plangebied redelijk algemeen voor. Door de geplande werkzaamheden treedt er geen versnippering van populaties op. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de kleine modderkruiper komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren is in het plangebied aangetroffen. De platte schijfhoren is aangetroffen op een aantal plaatsen in de sloten waar brede waterpest en grof hoornblad groeien. Door het vergraven en dempen van sloten worden vaste rust- en verblijfplaatsen van de platte schijfhoren verstoord, beschadigd en vernield. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de platte schijfhoren te waarborgen, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Aan de oostzijde van het plangebied wordt een nieuwe waterpartij gegraven met een natuurvriendelijke oever en ondiepe zone. Dit leefgebied is vóór de aanvang van de werkzaamheden gereed en functioneel.
- In de watergangen waarin de platte schijfhoren voorkomt, zullen aanwezige waterplanten vóórafgaand aan de demping worden overgezet naar geschikte biotopen in de directe omgeving van de te dempen watergang, waar géén werkzaamheden (meer) worden uitgevoerd. Dit zal gebeuren vóórdat de waterplanten zijn afgestorven en de platte schijfhoren zich heeft teruggetrokken in de bodem, dus kort na 1 september.
- Er worden nieuwe zonbeschenen wateren gegraven.
- De waterkwaliteit van de bestaande, met kroos bedekte, wateren wordt verbeterd door deze te baggeren.
- Alle bovenstaande mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van ongewervelden.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen zullen in een ecologisch werkprotocol worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol zal op de locatie aanwezig zijn en onder betrokken werknemers bekend zijn. Werkzaamheden zullen conform dit protocol worden uitgevoerd.

Door de realisatie van een nieuwe watergang in het oosten van het plangebied zal het leefgebied dat door de werkzaamheden verdwijnt, vóóraf worden vervangen en zal naar verwachting vanaf het moment dat de ingreep plaatsvindt van dezelfde kwaliteit en kwantiteit zijn als datgene dat verdwijnt. De platte schijfhoren komt in de omgeving van het plangebied redelijk algemeen voor. Door de geplande werkzaamheden treedt er geen versnippering van populaties op.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
16 maart 2010	FF/75C/2009/0372	6

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de platte schijfhoren komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Besluit

Gelet op het voorgaande wijs ik uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet af.

Conclusie

Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de door u voorgestelde maatregelen, zoals genoemd op bladzijde 9 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet" van 9 september 2009, bladzijde 2 tot en met 6 van de aanvullende informatie van 23 november 2009 en een e-mail van 18 januari 2010, worden uitgevoerd.

Ik wijs u erop dat als u de maatregelen zoals genoemd in de bij de aanvraag gevoegde stukken niet conform het projectplan uitvoert, u (mogelijk) toch ontheffing van de Flora- en faunawet nodig heeft.

Als u toch een ontheffing nodig heeft voor een soort die genoemd is op bijlage IV van de Habitatrichtlijn dient u voor het verkrijgen van deze ontheffing voor het project een belang, genoemd in de Habitatrichtlijn, aan te tonen. Indien dit belang niet kan worden aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen en mag u het project niet uitvoeren. De belangen genoemd in de Habitatrichtlijn zijn:

- Bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Datum

Kenmerk

Vervolgblad

16 maart 2010

FF/75C/2009/0372

7

Daarnaast wijs ik u erop dat als u afwijkt van de maatregelen zoals genoemd in de bij de aanvraag gevoegde stukken, zonder ontheffing of goedkeuring aan te vragen, u zeer waarschijnlijk in overtreding bent van de Flora- en faunawet. Ik kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat een last onder dwangsom wordt opgelegd, of dat bestuursdwang wordt toegepast. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Flora- en faunawet bepaalde.

Wanneer u al leges heeft betaald dan betalen wij u deze zo spoedig mogelijk terug.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2009/0372 en de datum van de beslissing.

Op onze internetsite www.minlnv.nl/loket/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

B. Kluivingh - Deetman